

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

kdv 't Zonnehuisje

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 30 januari 2020

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 21 mei 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf 't Zonnehuisje. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal)achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de voorschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en voorschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers werken met een programma waarmee zij de ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kinderdagverblijf aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren. De doelgroepkleuters krijgen twee keer per week in kleine groepjes extra aandacht om de ontwikkeling te stimuleren.

De pedagogisch medewerkers houden bij hoe het met een peuter gaat. Ze zorgen ervoor dat peuters extra aandacht en hulp krijgen als ze iets moeilijk vinden. Ook dagen ze de peuters uit om nieuwe dingen te leren. De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een

Kinderopvangorganisatie:
Kinderopvang Zeeuws Vlaanderen

LRK-nummer: 111162907

Totaal aantal doelgroeppeuters: 4

positieve manier met de peuters om.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders dragen zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf kijken in hoeverre de peuters zich voldoende hebben ontwikkeld voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Samen met de pedagogisch medewerkers werkt de leiding aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. Jaarlijks voert het door de gemeente aangestelde vve-team een locatie meting uit om de kwaliteit van het vve-aanbod te monitoren. Naar aanleiding van de bevindingen daarvan wordt een scholingsplan opgesteld met daarin aandacht voor scholingen die gericht zijn op het verbeteren van de kwaliteit. De leiding van het kinderdagverblijf legt aan de gemeente en aan ouders uit of de voorschoolse educatie op orde is of en aan welke ontwikkelpunten ze werken.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

De pedagogisch medewerkers werken hun thema's uit in themaplannen. Daarin leggen zij vast welke activiteiten ingezet worden. De thema's kunnen sterker worden als de activiteiten ook gekoppeld worden aan doelen. Door de doelen goed te kiezen kan er een beter beredeneerde opbouw in het aanbod komen.

Het vve-team van de gemeente stelt jaarlijks een Plan van Aanpak op waarin verbeteronderwerpen worden vastgelegd. Het effect van een dergelijk plan kan versterkt worden, als naast de onderwerpen ook evalueerbare doelen worden gesteld.

De pedagogisch medewerkers geven incidenteel materiaal mee naar huis met als doel dat ouders het educatieve programma van de voorschool ondersteunen door gerichte thuisactiviteiten. Hier liggen verbeterkansen door de hoeveelheid materiaal en de frequentie waarmee het wordt meegegeven te verhogen.

De mogelijkheden voor samenwerking met de in pandige bibliotheek worden hier nog niet volledig benut.

De leiding en de pedagogisch medewerkers betrekken ouders niet voldoende bij het bij de kwaliteit van het kinderdagverblijf. Ze vragen niet vaak aan ouders hoe zij vinden dat het gaat. Bijvoorbeeld of ze tevreden zijn over de pedagogisch medewerkers en wat ze van de thema's en activiteiten vinden.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op Kinderdagverblijf 't Zonnehuisje.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groepen, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerkers, zorgcoördinatoren en locatiemanagers. We hebben ook een kort bezoek gebracht aan de in pandige basisschool. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de locatiemanager en/of de houder van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K Kan beter
 - V Voldoende
 - G Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op kinderdagverblijf 't Zonnehuisje.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op 't Zonnehuisje als voldoende. Alle standaarden zijn voldoende.

Context

Kinderdagverblijf 't Zonnehuisje is samen met andere opvanggroepen, een basisschool, de bibliotheek, een ouderencafé, een theaterzaal/ congrescentrum en sporthal ondergebracht in een moderne multifunctionele accommodatie. Er zijn 5 groepen kinderopvang met totaal 48 kindplaatsen beschikbaar. Op het moment van onderzoek waren er 11 kinderen met een vve-indicatie. Wij hebben ons in het onderzoek gericht op 2 peutergroepen.

De pedagogisch medewerkers hebben meer dan 10 jaar ervaring.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 25 juli 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden wel tekortkomingen vertoonden.

- Tijdens onderzoek door de GGD in de zomermaanden van 2018 voldeed de organisatie niet aan de wettelijke eis dat er minstens één vaste beroepskracht aanwezig moet zijn bij de groep in de leeftijd tot één jaar. Inmiddels is deze tekortkoming opgeheven.
- Voor de nu door de inspectie onderzochte peutergroepen constateerde de GGD geen tekortkomingen.

Afspraken over vervolgtoezicht

Er zijn geen afspraken gemaakt voor vervolgtoezicht.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op kinderdagverblijf 't Zonnehuisje in Sas van Gent.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als 'voldoende'.

De pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf gebruiken een vve-methode. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool.

De pedagogisch medewerkers richten de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

Er liggen kansen om bij de thema's niet alleen uit te gaan van activiteiten, maar vanuit doelen. Door de doelen meer centraal te stellen, krijgen de activiteiten meer betekenis om de peuters nieuwe dingen te laten ontdekken. Daardoor zal de opbouw van het aanbod sterker van worden.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als 'voldoende'.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument. Ze gaan na waar de

ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. De voorschool gebruikt de observatiegegevens in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben we gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften van individuele peuters en groepjes peuters. In kleine groepjes of individueel krijgen de kinderen met een vve-indicatie gerichte aandacht op basis van een hulpplan. De pedagogisch medewerkers noteren in een logboekje welke activiteiten zij hebben uitgevoerd. Ook hier liggen kansen om de doelgerichtheid te versterken. De pedagogisch medewerkers bespreken de bevindingen op vaste momenten in het jaar met ouders.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarderen we als 'voldoende'.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Daarnaast structureren de pedagogisch medewerkers het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn.

Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de dag/het dagdeel verdelen en dat de tijd effectief wordt benut. De pedagogisch medewerkers stemmen de instructies, spelbegeleiding, opdrachten en tijd af op de behoeften van groepjes en individuele peuters. Zij gebruiken bij de instructies en opdrachten passende werkvormen. Zij gaan actief na of peuters de opdrachten begrijpen en of ze daarmee hun doelen gehaald hebben. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als 'voldoende'.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door, bij de overdracht, informatie over de doelgroeppeuters uit te wisselen. De voorschool geeft daarbij door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroeppeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens.

De voorschool en de basisschool zorgen bovendien voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Er is een doorgaande lijn in het aanbod, de zorg en begeleiding, het ouderbeleid en de kwaliteitszorg rondom het jonge kind.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven en apps of email. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten		●	

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als 'voldoende'.

De voorschool heeft hoge verwachtingen van de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool betreft daarbij de ontwikkelingsgroei van de kinderen. De voorschool weet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		●	
KA2 Kwaliteitscultuur		●	
KA3 Verantwoording en dialoog		●	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als 'voldoende'.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie willen bereiken. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Het kinderdagverblijf heeft een plan opgesteld waarmee men beoogt de kwaliteit te verbeteren. Nadere analyse van dat plan brengt aan het licht dat het vooral een opsomming is van verbeteronderwerpen. De vraag is of een dergelijke aanpak voldoende rendement oplevert. Door in het plan evalueerbare doelen op te nemen, kan de leiding meer sturen op resultaat. Wij zien dat de leiding verschillende werkwijzen en afspraken heeft vastgelegd in borgingsdocumenten. Van tijd tot tijd gaat de leiding na of deze afspraken en het pedagogisch beleidsplan nog actueel zijn, want men wil de peuters zo goed mogelijk voorbereiden op de basisschool. Als daar aanleiding voor is, past men afspraken of beleidsdocumenten aan. Deze werkwijze zorgt voor een sluitend systeem van kwaliteitszorg.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als 'voldoende'.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholing om hun kennis en vaardigheden te versterken. Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Daarnaast is er een grote bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie en stuurt hierop. De pedagogisch medewerkers zijn aanspreekbaar op de gemaakte afspraken en zij zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van de educatie en op de ontwikkeling van de peuters. We constateren dat de voorschool werkt vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als 'voldoende'.

De leiding van het kinderdagverblijf verantwoordt zich (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. De leiding van het kinderdagverblijf

bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt.
Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat ze via
de nieuwsbrief en de website voldoende informatie ontvangen.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Kindercentrum 't Zonnehuisje zit middenin een IKC verandertraject met de basisschool.

De genoemde verbeterpunten uit het rapport zullen we zeker meenemen in het proces.

Een nog betere afstemming, het werken vanuit doelen, de communicatie, het betrekken, informeren en bevragen van de ouders zijn onderwerpen waar opvang en onderwijs met elkaar duidelijke afspraken over gaat maken met als doel de kwaliteit van het aanbod en de doorgaande lijn te optimaliseren.